การใช้และการธำรงภาษาเขมรถิ่นในบทเพลงพื้นบ้านสุรินทร์

บัญญัติ สาลี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประเทศไทย

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาเขมรถิ่นในบทเพลงพื้นบ้านของชาวเขมรสุรินทร์ ศึกษาทั้งลักษณะการใช้ภาษาและการใช้สำนวนในบทเพลงพื้นบ้าน ผลการศึกษาพบว่า บทเพลงพื้นบ้านเขมรถิ่นสุรินทร์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ บทเพลงที่ใช้ในวิถีชีวิตและความเชื่อ ได้แก่ เพลงกล่อมเด็ก เพลงการละเล่นมะม็วด การแซนโฎนตาม และการรำตรุษ 2. บทเพลงที่ใช้ในการแสดง ได้แก่ บทเพลงกันตรึมและเจรียง การใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรนี้นิยมใช้ภาษาเขมรถิ่นปนกับภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีการใช้สำนวนที่เป็นแสดงถึงอัตลักษณ์ภาษาเขมรถิ่นสุรินทร์ ซึ่งเป็นภาษามรดกที่ปรากฏในบทเพลงพื้นบ้านอันประกอบด้วยสำเนียง คำ และความหมายของคำ ภาษาทั้งหมดนั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากภาษาเขมรมาตรฐานหรือภาษาเขมรในปัจจุบัน

คำสำคัญ ภาษาเขมรถิ่นสุรินทร์ บทเพลงพื้นบ้าน

ការប្រើប្រាស់និងការទ្រទ្រង់ក្រាមភាសាខ្មែរនៅក្នុងបទចម្រៀងប្រជាប្រិយ ក្នុងខេត្តសុរិន្ទ្រ

Banyat Salee

Mahasarakham University, Thailand

មូលន័យសង្ខេប

អត្ថបទនេះមានវត្ថុបំណងសិក្សាលក្ខណៈការប្រើប្រាស់គ្រាមភាសាខ្មែរនៅក្នុងបទចម្រៀងប្រជាប្រិយរបស់អ្នកស្រុកសុរិន្ទ្រ ទាំងការប្រើភាសានិងការរៀបចំពាក្យពេចន៍នៅក្នុងបងទចម្រៀង ។ ការសិក្សារកឃើញថា ចម្រៀងប្រជាប្រិយនៅខេត្តសុរិន្ទ្រមានពីប្រភេទ គឺ ១. ចម្រៀងដែលប្រគំក្នុងការកំសាន្ត និងក្នុងពិធីកម្មជំនឿ ដូចជាការបំពេរកូន ចូលមេមត់ សែនដូនតា និងត្រុត ២. ចម្រៀងដែលប្រើក្នុងការសម្ដែង ដូចជារបាំកន្ទ្រឹម និងចម្រៀងឯទៀត ។ ការប្រើភាសារបស់ជាតិពិន្ទុខ្មែរ និយមប្រើពាក្យក្នុងខ្មែរអ្នកស្រុកច្រើន និងផ្សំជាមួយភាសាថៃផងដែរ ។ ក្រៅពីនេះនៅមានពាក្យពេចន៍ខ្មែរសុរិន្ទ្រដែលជាមរតកក្នុងចម្រៀងប្រជាប្រិយ ដែលមានសំនៀង ពាក្យ និងន័យរបស់ពាក្យ ។ ពាក្យទាំងនោះអាចមានលក្ខណៈប្លែកអំពីភាសាខ្មែរកណ្ដាល ឬខ្មែរបច្ចុប្បន្ន ។

ពាក្យគន្លឹះ៖ ភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រ ចម្រៀងប្រជាប្រិយ

សេចក្ដីផ្ដើម

ភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រជាគ្រាមភាសាមួយដែលមានការនិយាយនៅក្នុងខេត្តសុរិន្ទ្រតាំងពីបុរាណកាលមកដល់បច្ចុប្បន្នកាល ។ ភ័ស្តុតាងគឺមានសិលាចារឹកដែលចាស់ជាងគេបំផុត គឺ សិលាចារឹកនៃព្រះបាទមហេន្ទ្រវរ្ម័នដែលគេរកឃើញហើយយកទៅរក្សាទុកនៅសាលសសរស្ដម្ភទីក្រុងឬសាលឡាក់មឿង សរសេរជាភាសាសំស្ក្រឹត និងមានសិលាចារឹកប្រសាទតាមាន់ដែលគេរក្សាទុកនៅសារមន្ទីជាតិសុរិន្ទ្រសរសេរជាភាសាខ្មែរ ។ ភ័ស្តុតាងទាំងនេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា ទីកន្លែងនានានៃខេត្តសុរិន្ទ្រមានក្រុមជាតិពន្ធរស់នៅមកយូរជាងគេបំផុតគឺ ជាតិពន្ធខ្មែរ ។ ទោះបីក្រុមជាតិពន្ធកួយបានមានអំណាចនិងបានកាន់កាប់តំបន់នោះក្នុងសម័យពញាសុរិន្ទ្រភក្ដីស្រីណរង្គចាងវាង ឆ្នាំ ១៧១៧ ក្ដី ក៏ជាតិពន្ធខ្មែរនៅតែរស់នៅទីនោះរហូតដោយមិនបានភៀសខ្លួនទៅនៅតំបន់ឯណាផ្សេងពីនោះទេ ។ ខ្មែរនៅតែរស់លាយឡំនៅជាមួយជាតិពន្ធកួយជាដរាបរៀងមក ។ កូនចៅរបស់ចៅហ្វាយខេត្ត ស៊ុន បានរៀបការជាមួយនិងរាជបុត្រខ្មែរមានព្រះនាមថា នាងតាម បុត្រីនៃស្ដេចក្រុងបន្ទាយពេជ្រ ។ ភាសាខ្មែរគឺជាភាសាដែលអ្នកស្រុកសុរិន្ទ្រគ្រប់គ្នាបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងស្ទើរទូទាំងខេត្តសុរិន្ទ្រ ។

ចម្រៀងប្រជាប្រិយខ្មែរនៅខេត្តសុរិន្ទ្រជាស្នាដៃរបស់ជាតិពន្ធខ្មែរ ដែលបានច្នៃប្រឌិតរៀបចំជាបទចម្រៀងដែលបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន និងបានបង្ហាត់បង្រៀនបន្តពីកូនចៅជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ និងបានបន្សល់រហូតដល់បច្ចុប្បន្ន ។ បទចម្រៀងនេះច្រៀងជាភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រឬហៅថាគ្រាមភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រ ។ ពាក្យពេចន៍ដែលក្នុងបទចម្រៀងទាំងនេះជាពាក្យដែលត្រូវនឹងពាក្យក្នុងភាសាខ្មែរផងនិងពាក្យខ្មែរដែលប្រើតែក្នុងទឹកដីសុរិន្ទ្រ ពោលគឺមានភាពស្រដៀងគ្នានិងភាពខុសគ្នាទៅនឹងភាសាខ្មែរស្ដង់ដារ ។ បទចម្រៀងបានបង្ហាញអំពីការអភិរក្សពាក្យនិងការទ្រទ្រង់គ្រាមភាសាខ្មែរផងដែរ ។

លក្ខណៈទូទៅនៃភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រ

ភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រគឺជាគ្រាមភាសាដែលប្រើសម្រាប់ប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាទាំងក្នុងភាសាសរសេរ និង ភាសានិយាយ កាលពីអតីតកាល ។ ភស្តុតាងទាំងនេះបានបង្ហាញតាមរយៈស្នាដៃបូរាណវិទ្យាមួយចំនួនដូចជា សាស្ត្រាស្លឹករឹត និងឯកសារសំណេរ ក្នុងទម្រង់មិនទាន់មានការឯកភាពគ្នានៅឡើយទេ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ៖

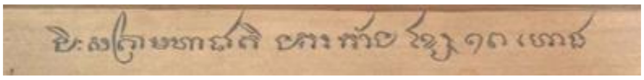

Transliteration : nih saṭra mahacāti nagara kān khae 13 hon̊

Transcription : nih satraa mhaciat nakharakan khasɛɛ bɔjtanɔp hoŋ

រូបទី ១. ស្លឹករឹត

នៅពេលដែលនាំរូបសំណេខាងលើមកប្រៀបធៀបជាមួយនឹងសំណេរភាសាខ្មែរបច្ចុប្បន្ន យើងសង្កេតឃើញ ថាមានលក្ខណៈត្រូវគ្នាច្រើន ។ តែមានពាក្យខ្លះប្រើប្រាស់ការសរសេរសម្រាប់អានប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រោះថាពេលនោះមិនទាន់មានការប្រើប្រាស់វចនានុក្រមសម្រាប់សរសេរនៅឡើយទេ ។

នាបច្ចុប្បន្ននេះភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រប្រើក្នុងកម្រិតត្រឹមភាសានិយាយប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងភាសានេះមានព្យញ្ជនៈ ២២ និងស្រៈ ៣៤ (Premsrirat Suwilai and other, 2533) ។ យើងអាចនិយាយបានថា ព្យញ្ជនៈដើមព្យាង្គមានចំនួនត្រូវគ្នាព្យញ្ជនៈនៅក្នុងភាសាខ្មែរស្តង់ដារ ក្នុងនោះព្យញ្ជនៈ រ នៅប្រើជាព្យញ្ជនៈចុងព្យាង្គក្នុងពាក្យមួយចំនួន ។

ร [-r] ខ្មែរសុរិន្ទ្រ /–r/ ខ្មែរស្តង់ដារ /- ɸ /

ពាក្យ ការ [kār] ខ្មែសុរិន្ទ្របញ្ចេញសំឡេងថា /kaar/ ផ្ទុយទៅវិញ ខ្មែរស្តង់ដារបញ្ចេញសំឡេងពាក្យនេះថា /kaa/

ស្រៈក្នុងគ្រាមភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រក៏មានលក្ខណៈខុសប្លែកគ្នាទៅនឹងស្រៈក្នុងភាសាខ្មែរ ព្រោះខាងខ្មែរសុរិន្ទ្រមានចំនួនស្រៈច្រើនជាង ដូចជា ៖

	Front	Middle	Back
High	i ii	ɯ ɯɯ	u uu
Mid-high	ɩ ɩɩ	ɤ ɤ ɤ	ʊ ʊʊ
Middle	e ee	ə əə	o oo
Mid-low	ɛ ɛɛ	ʌ ʌʌ	ɔ ɔɔ
Low		a aa	ɑ ɑɑ

ការប្រៀបធៀបលក្ខណៈដូចគ្នានិងការបញ្ចេញសំឡេងស្រៈភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រជាមួយនឹងភាសាខ្មែរកណ្តាល ដូចជា ៖

	ភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រ	ភាសាខ្មែរស្តង់ដារ
ប្អូន [buan]	/ʊʊ/	/ua/
	/bʊʊn/	/buan/

ក្លី [klɔɔ] /ʌʌ/ /ɔɔ/

/klʌʌ/ /klɔɔ/

រៀន [rian] ɯ ia

/rɯn/ /rian/

លក្ខណៈចម្រៀងខ្មែរសុរិន្ទ្រ

ចម្រៀងខ្មែរសុរិន្ទ្រប្រើប្រាស់សំនៀងគ្រាមភាសាអ្នកសុរិន្ទ្រ និងមានការបែងចែកជាពីរប្រភេទគឺ

១) **ចម្រៀងប្រើក្នុងពិធីកម្មនានា** ក្រុមជាតិពន្ធុប្រើច្រៀងរាំក្នុងពិធី ជំនឿសាសនា ប្រពៃណី និងការកំសាន្ត ។ កម្រងចម្រៀងទាំងនោះមានដូចជា បទបំពេកូន ភ្លេងបញ្ជាន់អារក្ស ភ្លេងសែនដូនតា និង របាំត្រុតជាដើម ។

បទបំពេកូន

ស្លាលីង

ប្អូននឹកស្រណោះស្លាលីង ខ្លួនប្អូននៅក្មេង

បងបញ្ឆោតស្លាលន់ បងបញ្ឆោតប្អូនហើយ

បងទៅយកប្រពន្ធ បងបញ្ឆោតស្លាលន់

ឱ្យហានខ្មាស់គេ

(ម្ចាស់អត្ថបទសូមរក្សា ពាក្យពេចន៍ដែលប្រើក្នុងបទចម្រៀង និងចម្រៀងសុរិន្ទ្រឯទៀតក្នុងអត្ថបទនេះ តាមសំនៀងខ្មែរសុរិន្ទ្រ)

២). **ចម្រៀងដែលប្រើក្នុងការសម្តែង** គឺសំដៅទៅលើបទចម្រៀងដែលក្រុមជាតិពន្ធុបានបង្កើតឡើងដើម្បីឲ្យមានការសប្បាយរីករាយក្នុងការសម្តែងនៅក្នុងទីកន្លែងសាធារណៈ ទីប្រជុំជន ។ មានដូចជា កន្ទ្រឹម[1]ព្រមទាំងមានចម្រៀងដូចជា

បទកន្ទ្រឹម

អុំទូក

បងអុំទូកទៅ ចង្វាលូតព្រាត

បងស្រែក ប្តាំញាតិ មីខ្មៅ បងផង

ប្តាំទៅកល់ តាំងក្បួត មូលព្រាត់ ចំណាង

[1] នៅក្នុងសំនៀងខ្មែរសុរិន្ទ្រ ពាក្យ កន្ទ្រឹម បញ្ចេញសំឡេងជា កាន់ទ្រឹម ។ ក្នុងអត្ថបទនេះ យើងសម្រេចប្រើពាក្យ កន្ទ្រឹម ។

មីខ្មៅបងផង	ក្រែងវាស៊ីក្បែ
បងអុំទូកទៅ	ទូកធំក្ដត់
បងអុំតាមបទ	តាមស្រីឆ្នាំរូង
បងត្បេសមុទ្រ	ត្បាតកន្ទង
តាមស្រី ឆ្នាំរូង	ឆ្នាំមួយ ផងគ្នា
បងគិតសប់ថ្ងៃ	គិតស្រីមាសមី
គិតប្អូនភ្វា	ប្រសើរ ថ្លៃថ្លា
បងអុំទូកទៅ	ទូកធំកាំប៉ាង
បងអុំរ៉ាបខាង	ចាំចាប់ ក្រមុំចិន
បងណាង់ចាប់ ក្រមុំខ្មែរ	ស៊ីស្លា ប៉ាង់ហេន
បងចាំចាប់ ក្រមុំចិន	បានស៊ីផង លក់ផង។
	និពន្ធដោយ ប៊ុន ឱសុម
	ច្រៀងដោយ ណាំភឹង មឿងសុរិន្ទ

ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរក្នុងបទចម្រៀងនិងល្បែងប្រជាប្រិយខ្មែរសុរិន្ទ

១. ការប្រើពាក្យមិនសុភាព

ការប្រើប្រាស់ភាសាក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ពាក្យភាគច្រើនអ្នកស្រុកអាចយល់គ្នាជាទូទៅ ពោលគឺមិនបាច់មានការបកប្រែឬអធិប្បាយណាមួយនៅក្នុងចំណោមអ្នកស្រុកសុរិន្ទ ។ ទោះយ៉ាងណាក្ដី មានពាក្យមួយចំនួនត្រូវបានប្រើសម្រាប់បង្ហាញន័យមិនពិរោះ ។ ក្នុងនោះ ពាក្យថា ស៊ី ប្រើបានក្នុងការនិយាយទាំងមនុស្សទាំងសត្វ ដូចបទចម្រៀងខាងក្រោមនេះ

បទបំពេកូន

អាណាយដេកទៅ

អើ អើ អើ	ដេកទៅឱ្យលក់
ស្រមុកឱ្យខ្លាំង	ឱ្យមានកម្លាំង
ក្រោកឡើង**ស៊ីបាយ**	**ស៊ីបាយ**រួចហើយ

....

បទបំពេកូន

កណ្ឌូបទិងតង់ (កណ្តូបទិងតង់)

កណ្ឌូបទិងតង់	**ស៊ីស្លឹក**ឫស្សី
ក្រមុំម៉ាមួយ	កន្លោះបី
....	

(ណាំភឹង មឿងសុរិន្ទ)

ពាក្យថា នោម ដូចបទចម្រៀងខាងក្រោមនេះ

បទ បានប្អូម (បាយផ្អូម)

អូ កន្ត្រែត ៗ អើយ	កន្ត្រែត ៗ បាយប្អូម
ប្រដាច់ក្បិនចូលនោម	ក្រោមវត្តលោកតា
....	

២. ការប្រើពាក្យផ្គួន

ការប្រើពាក្យផ្គួនជាលក្ខណៈពិសេសនៅក្នុងបទចម្រៀងបំពេរកូនរបស់ខ្មែរសុរិន្ទ្រ ។ បទចម្រៀងប្រភេទនេះមានប្រើពាក្យផ្គួនក្នុងស្ទើរគ្រប់បទ ។

បទបំពេកូន ផ្គរលាន់

ផ្គរលាន់**ក្លួងក្លួង**	ញ៉ុមដាក់ដៃលើ**ទ្រូង**
ទ្រូងញ៉ុមហ្ន៎កាំព្រា	**ទ្រូង**គេមានគ្នីគ្នា
ទ្រូងអូនកាំព្រា	ម្តាយអើយ
ដេករងាម្នាក់ឯង	

៣. ការប្រើពាក្យដែលបង្ហាញការប្រៀបធៀប

បទកន្ទ្រឹម

កន្ទួយគូទវៀច

គេថាអ្នក**ក្ទួយគូថវៀច**	ដើរមកពីខាងលិច
ដីខ្សាច់ជិតខ្នង	មកដល់ផ្ទះម៉ែជីរំពង់
....	

បទកន្រ្ទឹម

អាយ៉ៃអាយ៉ង

កញ្ញាញ់ចេកអើយ លូតទុំ**កញ្ញាញ់**

កូនផ្សាចូលដេក ម៉ែក្មេកលូចមើល

....

(ណាំភឹង មឿងសុរិន្ទ)

៤. ការប្រើពាក្យថៃលាយជាមួយពាក្យខ្មែរសុរិន្ទ្រ

បទកន្រ្ទឹម

ផាលនិងអន្ទុល (ម្ទុល)

អេ៎... ផាលចាស់មិនយក ទៅរកតែផាល់ថ្មីៗ

....

អេ៎..អន្ទុលស្មានថៃ ស្រីមិន**តងកាន**

អន្ទុលស្មានថៃ ស្រីមិន**តងកាន**

នាងមិនចង់បាន **តងកានកេះកះ**

បងអើយ**តងកានកេះកះ**

(ស្មានថៃ-ភិមផា)

ពាក្យថៃថា តងការ មានន័យថា ត្រូវការ

កេះកះ មានន័យថា គ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់

បទ ម៉េះសុំតាង

ម៉េះសុំតាង ម៉េះសុំតាង ម៉េះសុំតាង

....

(ឌុង ឌយ)

ពាក្យថា តាង មានន័យថា លុយ មកពីពាក្យថា ស្តាង្គ ។

ការអនុរក្សភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រតាមរយៈបទចម្រៀងសុរិន្ទ្រ

ការអនុរក្សពាក្យខ្មែរសុរិន្ទ្រជាប្រការសំខាន់មួយ ដោយហេតុថា ភាសានេះកំពុងឈានទៅរកការបាត់បង់ ។ បច្ចុប្បន្នភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រចាប់ផ្តើមបាត់បង់បន្តិចម្តង ៗ ។ ក្មេងជំនាន់ក្រោយមិននិយម

ប្រើភាសាខ្មែរ បែរជាចូលចិត្តនិយាយគ្នាជាភាសាថៃ ។ អ្នកដែលប្រើភាសាខ្មែរជាអ្នកដែលរស់នៅតាមស្រុកស្រែចំការ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងនោះក៏មិនបានប្រើភាសាខ្មែរទាំងអស់ដែរ ។ នេះចាត់ទុកថាជាវិបត្តិមួយសម្រាប់ភាសាខ្មែរក្នុងប្រទេសថៃ ។ មានក្រុមការងារ ក៏ដូចជាស្ថាប័នមួយចំនួនព្យាយាមអនុរក្សរក្សាភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រឲ្យបានគង់វង់ តាមរយៈការបំផុសឲ្យមានការបើកបង្រៀនភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រនៅតាមបណ្តាសាលារៀននានា ។ ក្នុងនោះ សាលារៀនភូមិពោធិកងបានចាប់ផ្តើមដំណើរការបង្រៀន ដោយមានការសហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យមហិឌុល ។ ប៉ុន្តែកម្មវិធីសិក្សាមិនបានប្រើប្រាស់អក្សរខ្មែរក្នុងការសរសេរទេ គឺគេប្រើអក្សរថៃក្នុងការសរសេរពាក្យខ្មែរសុរិន្ទ្រទាំងនោះ ។ ប្រការនេះអាចមកពីនៅក្នុងខេត្តមានការខកខានប្រើអក្សរខ្មែរក្នុងរយៈពេលយូរយារមកហើយ ។

រូបទី ២ សិស្សសាលារៀនភូមិពោធិ៍កងកំពុងរៀនភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រដោយប្រើអក្សរថៃ

ស្របពេលជាមួយគ្នានេះ រាជបណ្ឌិត្យសភានៃព្រះរាជាណាចក្រថៃបានចងក្រងឯកសារណែនាំអំពីការប្រើអក្សរថៃក្នុងការសរសេរពាក្យខ្មែរសុរិន្ទ្រផងដែរ ។

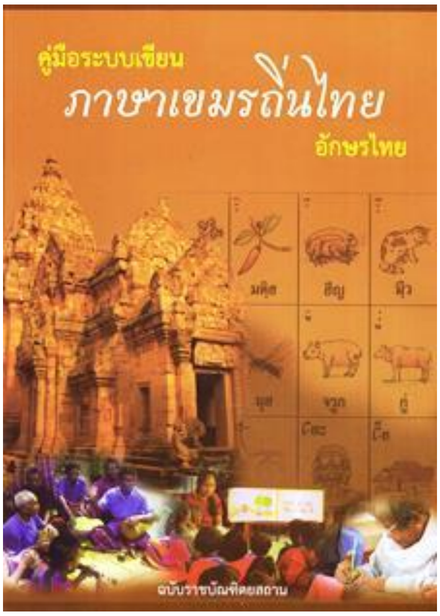

រូបទី ៣ ឯកសារណែនាំអំពីការសរសេរភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រដោយអក្សរថៃ ច្បាប់បោះពុម្ព ដោយរាជបណ្ឌិត្យសភាថៃ

ទន្ទឹមនឹងនោះ ការអនុរក្សភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រដែលលេចធ្លោរជាងគេ គឺនៅក្នុងខេត្តសុរិន្ទ្រមានអ្នកនិពន្ធនិងសិល្បករច្រើន ។ ក្រៅពីនេះនៅមានហាងមួយចំនួនបានជួយឧបត្ថម្ភក្នុងការតែងនិពន្ធនិងការច្រៀងចម្រៀងកន្ទ្រឹមផងដែរ ដូចជា ផៃរោចន៍សោនដ៍ ។

រូបទី ៤ ផៃរោចន៍សោនដ៍ អ្នកឧបត្ថម្ភសិល្បករកន្ទ្រឹម

ក្រៅពីនេះ នៅមានការបង្កើតបទចម្រៀងខារ៉ាអូខេចម្រៀងខ្មែរសុរិន្ទ្រផងដែរ ។

រូបទី ៥ កន្រ្ទឹមខារ៉ាអូខេដោយអក្សរថៃ

នៅក្នុងខារ៉ាអូខេទាំងនោះ ក៏មានការប្រើតួអក្សរខ្មែរស្តង់ដារសម្រាប់យកទៅផ្សព្វផ្សាយនៅប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ ដោយហេតុថា ខ្មែរភាគច្រើននៃប្រទេសកម្ពុជាមានការនិយមចម្រៀងប្រភេទនេះដែរ ។ ចំណុចនេះបង្ហាញឲ្យឃើញថា ការអនុរក្សភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្របានធ្វើឡើងផងដែរតាមរយៈសិល្បៈកន្រ្ទឹម ។

រូបទី ៦ កន្រ្ទឹមខារ៉ាអូខេដោយតួអក្សរខ្មែរ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការប្រើនិងការអភិរក្សភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រនៅក្នុងបទចម្រៀងប្រជាប្រិយខ្មែរសុរិន្ទ្របានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីអត្តសញ្ញាណនៃខ្មែរសុរិន្ទ្រ ។ ទោះជាភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រមានការផ្លាស់ប្តូរមួយចំនួនកើតឡើងនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យ ការបញ្ចេញសំឡេង ដែលលក្ខណៈទាំងនោះមិនដូចគ្នានឹងភាសាខ្មែរស្តង់ដារ ហើយមានពាក្យភាសាថៃចូលមកលាយឡំក្តី ក៏នេះចាត់ទុកថា ការប្រើភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រនៅមានការអនុរក្សលក្ខណៈដើម ។ ពាក្យថ្មីដែលប្រើក្នុងបទចម្រៀង លើកលែងពាក្យដែលប្រើក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ មិនមែនជាពាក្យដែលខ្មែរសុរិន្ទ្របានបង្កើតថ្មីទេ ។ ពាក្យទាំងនោះមានមួយចំនួនជាពាក្យថៃដែលត្រូវយកមកប្រើដើម្បីបង្គ្រប់ពាក្យដែលភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រមិនមាន ។ ចម្រៀងប្រជាប្រិយខ្មែរសុរិន្ទ្រមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការអភិរក្សភាសាខ្មែរសុរិន្ទ្រ ព្រោះអាចចូលដល់ប្រិយមិត្តអ្នកស្តាប់គ្រប់ស្រទាប់ ។ មនុស្សថៃបានស្គាល់ពាក្យ កន្ទ្រឹម ឬ កាន់ទ្រឹម និងជាប់ពាក្យទំនៀមថា កន្ទ្រឹមនៅទីណា ភាសាខ្មែរនៅទីនោះ ។

ឯកសារយោង

ឃោស៊ិត ឪស៊ុំ (2544) ការវិវត្តនៃកន្ទ្រឹមភូមិដុងម៉ាន់ ឃុំកគោ ស្រុកមឿង ខេត្តសុរិន្ទ្រ. មហាសារខាម : សាកលវិទ្យាល័យមហាសារខាម

បញ្ញត្តិ សាលី (2554) បទបំពេកូនខ្មែរក្នុងភូមិឦសានខាងត្បូង. មហាសារខាម : សាកលវិទ្យាល័យមហាសារខាម

ពណ៌រាយ ខាំសោភា (2540) កន្ទ្រឹមនិងចម្រៀងប្រជាប្រិយខេត្តសុរិន្ទ្រ. សុរិន្ទ្រ : សាកលវិទ្យាល័យរាជផាត់សុរិន្ទ្រ

ភូមចិត្ត រឿងដេជ (2550) ការលេងកន្ទ្រឹម ភ្លេងប្រជាប្រិយខ្មែរក្នុងខេត្តបុរីរម្យនិងសុរិន្ទ្រ. សុរិន្ទ្រ : សាកលវិទ្យាល័យរាជផាត់សុរិន្ទ្រ